

Mens & Maatschappij

Op zoek naar de kracht van de jaguar

Een brief aan voorouders

Schrijver Raoul de Jong (33) ontmoette zijn Surinaamse vader pas vijf jaar geleden. Sindsdien is hij zich meer gaan verdiepen in Suriname. Hun voorvader was een 'jaguarpriester'. Zijn persoonlijke zoektocht naar de 'kracht van de jaguar' moet zijn zesde boek opleveren. 'Het gaat over iets wat groter is dan mezelf; over de gezamenlijke geschiedenis van Nederland en Suriname.'

Tekst: Iwan Brave – beeld: Jason Leysner

Al van jongs af aan had Raoul de Jong een dagboek en schreef hij verhaaltjes, maar hij wilde nooit per se schrijver worden. "Als ik denk aan het jongetje van negen of tien, wilde ik vooral een avontuurlijk leven leiden en de wereld ontdekken. Vroeger had mijn moeder een vriendin die als vloerbedekking een wereldkaart had. Dan ging ik op Japan staan en sprong naar Amerika en vanuit daar naar Antarctica. Van de oceaan naar de woestijn. En dan dacht ik: 'als ik groot ben wil ik al deze plekken zien in het echt'."

Het regenwoud was een van de plekken waarvan hij altijd droomde. Pas toen hij als volwassen man ontdekte dat 80 procent van Suriname regenwoud is, begon hij voor het eerst te dromen van het land waarin zijn vader werd geboren. "Wat ik heb meegekregen van Suriname is eigenlijk wat de gemiddelde Nederlander daarvan heeft meegekre-

gen kwijt. Niet omdat ik me gekwetst voelde, maar ik had al een leuk leven, een familie, vrienden en werk en ik zag op dat moment niet in hoe het mijn leven zou verrijken als ik mijn vader eraan toevoegde."

Waar hij opgroeide met het beeld van zwarte Amerikaanse helden, was dat voor Suriname niet het geval. "Toen ben ik zelf gaan zoeken naar Surinaamse helden – mensen door wie ik kon begrijpen welke cultuur, welke geschiedenis ik als

gaan naar het regenwoud van Suriname. "Mijn vader vertelde over een stuk land dat door onze voorouders was gekocht na de slavernij. Het zou nog steeds van de familie zijn maar is verlaten en overgenomen door de jungle doordat daar iets slecht is gebeurd. Dat was curieus. 'De Stille Plantage' gaat over Raoul die een plantage sticht, die wordt overgenomen door het oerwoud en dertig jaar later gaat zijn zoon op bezoek. Verder vertelde mijn vader dat een van mijn

ders, een soort bedrijventerrein was. Dat zie je ook als je kijkt naar de oude kaarten. Suriname was een strookje land dat bestond uit zo'n 650 vakjes. Suriname was als een bordspelletje, een soort monopolie, bedacht door een aantal rijke Nederlandse families. Die al rijk waren en rijker werden en nog steeds rijk zijn. Het was een klein groepje en alle andere spelers die deze geschiedenis kent, werden op een of andere manier slachtoffer ervan."

Dankbaar

Waren er dramatische momenten over 'wie ben ik' tijdens zijn zoektocht? Lachend: "Die momenten zijn er ook wel geweest. Niet dat ik echt nieuwe kanten van mezelf heb leren kennen maar ik heb wel beter leren kijken naar bepaalde kanten die ik al had, en nu weet ik waar ze vandaan komen. Ik ben me nu heel bewust van het feit dat er ooit iemand is geweest die is ontvoerd uit Afrika, die verschrikkelijke bootreis heeft meegemaakt en overleefd door een soort wonder. Dat is waarom ik dus

besta." Hij vecht tegen opkomende trainingen. "Ja, dat betekent dat je dankbaar moet zijn voor het leven; je hebt het niet zomaar. Door die overlevingskracht ben ik hier en dat betekent dat je er iets moois van moet maken. Door ervan te genieten, door respect te hebben voor de wereld om je heen."

Om zijn boek af te maken was De Jong weer voor twee maanden in Suriname en stuitte op nog meer informatie. "Het lastige van dit onderzoek is dat er zoveel kanten zijn die je op kan gaan. Maar de lijn die ik volg, is de jaguarpriester. Die is een symbool voor alle dingen die ikzelf interessant vind. Het zegt iets over de kracht van de natuur, want de jaguar is de koning van het regenwoud. Het zegt ook iets over de hele donkere geschiedenis van de slavernij. De natuur is iets wat onderdrukt moest worden door de Nederlanders, de kapitalisten, om hun doelen te bereiken."

'Ik ben me nu heel bewust van het feit dat ooit iemand uit Afrika die verschrikkelijke bootreis heeft overleefd. Dat is waarom ik dus besta'

gen: niet veel. Het is pas sinds ik mijn vader heb ontmoet – vijf jaar geleden – dat ik me meer in Suriname ben gaan verdiepen. Doordat ik zelf op onderzoek ben gegaan vond ik uit wat allemaal mooi is aan Suriname."

Benieuwd

De Jong was al 28 toen hij zijn vader voor het eerst ontmoette. "Blijkbaar zat er van alles in mij van hem zonder dat ik me daarvan bewust was. Ik vroeg me af wat van zijn vader en zijn vaders vader en van het land waar zij vandaan komen, in mij zat. Daardoor werd ik benieuwd naar Suriname." Hij lacht. "Even dacht ik dat alle problemen in mijn leven in één klap waren opgelost: ik had een vader, zes broers en zussen, een nieuw vaderland! Maar het leven is natuurlijk geen sprookje. We zouden een week later weer afspreken, maar hij kwam toen niet opdagen en de volgende afspraak ook niet. Daardoor raakte ik ook heel snel mijn interesse

halve Surinamer mocht omarmen. Ik was niet alleen geïnteresseerd in mijn roots, ik wilde weten wat ik als mens van Suriname zou kunnen leren."

Via de website van de Universiteit van Amsterdam vond De Jong een collectie boeken over Suriname, waaronder 'Wij slaven van Suriname' van Anton de Kom. "Ik had er wel van gehoord maar ik dacht dat het een soort boek was over arme mensen van Suriname. Maar door de kaft begreep ik dat Anton de Kom een Surinaamse versie was van James Baldwin of Malcolm X." Hij vond ook 'De Stille plantage' van Albert Helman. "De hoofdpersoon heet Raoul die naar Suriname ging en op de voorkant stond 'gedrukt in Rotterdam' en ik woon in Rotterdam. Dat waren twee tekenen die ik wel interessant vond."

Persoonlijke reden

Geïnspireerd door deze boeken zocht hij zijn vader weer op om te vragen of er nog een persoonlijke reden was om te

voorvaderen een *bonuman* was die zichzelf kon veranderen in een jaguar."

De eerste aanleiding voor De Jong om vorig jaar naar Suriname te komen, is om een boek te schrijven over zijn zoektocht. Om de reis te betalen schreef hij columns hierover voor NRC. Maar het boek zal vooral gaan over zijn zoektocht naar 'Surinaamse helden'. De naam van de plantage houdt hij liever nog voor zichzelf. Die ligt ergens aan de Cottica, tachtig hectare groot. "De plantage en de jaguar waren een manier om andere dingen uit te vinden. Over iets dat groter is dan mezelf en dat eigenlijk gaat over de gezamenlijke geschiedenis van Nederland en Suriname."

Samen met architect Philip Dikland ging hij op zoek naar de familieplantage. "Een van dingen die Dikland zei was dat Suriname, zoals gesticht door de Nederlan-

Vervolg op pagina B7

LAAGSTE PRIJZEN IN SU!!!

TCL The Creative Life **24" t/m 55" Haier**

LED / DIGITAL / SMART / ANDROID

NANSHE High Quality / Low Prices

Zwartenhovenvrugstraat #185-187
Tel: 422713
Indira Gandhiweg #445
Tel: 580680
www.nanshe.sr

facebook GODO

Wille Uw Cooperatieve Bank

Anniversary Deal

Big Mac® of Chicken Mac (Regular/Spicy)

SRD 20.00

Alleen geldig op 20 augustus 2017

McDonald's 20 years i'm lovin' it